

Hakala, Veijo

Diaari

TUUDno-2024-1073

Asia

Veijo Hakala on toimittanut maa-aineslain (MAL; 555/1981) 4 §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen koskien soranottoa sekä ympäristönsuojelulain (YSL; 527/2014) 39 §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen koskien soran murskausta. Hakemukset käsitellään yhdessä ja ratkaistaan maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisesti samalla päätöksellä. Lisäksi hakija hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista toiminnan aloittamista ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Hakijalle on lähetetty täydennyspyyntö hakemuksesta 31.7.2024, mitkä hakija on osittain täydentänyt. Hakemuksesta pidettiin myös hakijan, ympäristövalvonnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa neuvottelu, jossa keskusteltiin hankkeen mahdollisesta vesiluvan tarpeesta ja sen lupatarpeen arviontiin vaadittavista selvityksistä. Hakija toimitti neuvottelussa sovitut täydennykset 27.5.2025.

Hakemukseen on lisätty useita asiakirjoja ja tehtyjä täydennyksiä, joten selvyyden vuoksi hakijaa pyydettiin toimittamaan hakemus kokonaisuudessa uudelleen 4.6.2025. Tämä täydennyspyyntö on laadittu em. asiakirjojen perusteella.

Täydennyspyyntö

Jotta asian käsittelyä voidaan jatkaa ja toiminnan vaikutuksia voidaan arvioida, tulee hakemusta ja sen asiakirjoja täydentää vielä seuraavin tiedoin:

Liite 1. Suunnitelmaselostus

1.

Hakemuksessa kerrotaan, että suunnitelmissa käytetään N60- korkeusjärjestelmään. Kohdassa 4.2. kerrotaan, että alin ottamistaso on +90 (N60). Lopputilannekartassa suunniteltu taso on taas +90 (N2000).

Kaikki asiakirjoissa esiintyvät tiedot tulee esittää N200- korkeusjärjestelmässä ja korkeudet tulee päivittää kaikkiin hakemuksen asiakirjoihin yhdenmukaisiksi.

2.

Kohdassa 4.2 kerrotaan, että rasiestie siirretään oton aikana kulkemaan ottoalueen pohjalle. Suunnitelmien mukaan ottotoiminnan olisi tarkoitus laajentua Nummentaustantien ylitse, ja tie siirrettäisiin alueen pohjalle niin, että se lävistää sekä suunnitelma-alueen, että ottamis- ja kaivualueen. Tie on merkitty rasitteeksi kiinteistölle, ja tietyillä lähikiinteistöillä on tielle käyttöoikeus.

Muraus-asetuksen 12 §:n 7 momentissa säädetään, että ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. Miten edellä mainittu olisi tarkoitus järjestää?

3.

Luiskat tulee kokonaisuudessaan sisällyttää ottoalueeseen. Haettava ottomäärä tulee laskea tämän perusteella.

4.

Kohdassa 3.4 sanotaan, että pintamaat kasataan ottoalueen pohjalle eivätkä näin vaikuta maisemakuvaan. Kohdassa 4.6 sanotaan, että pintamaat siirretään ottoalueen reunoille.

Tämä tulee täydentää yhdenmukaiseksi.

5.

Muraus-asetus edellyttää, että toiminnassa käytetään ilmaan joutuvien päästöjen sekä melun kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun kivenmurskaamo sijaitsee alle 500m etäisyydellä häiriintyvistä kohteista.

Kohdassa 5.1 sanotaan, että suunnitellulta murskaamoalueelta on yli 300 metriä lähimmän asutuksen pihapiiriin, melun leviämistä ei katsota tarpeelliseksi estää erityistoimenpitein. Pölyntorjunnasta kerrotaan vain, että toiminnassa kiinnitetään huomioita pölynsidontaan ja siinä käytetään vettä. Melumallinnuksessa sanotaan, että työn tuloksia voidaan käyttää BAT- ja BEP -periaatteiden mukaisesti haittojen minimoimisen suunnittelussa. Edellä mainittuja periaatteita ei ole kuitenkaan kuvattu hakemuksessa.

Suunnitelmaselostuksen kohdassa 5.1 sanotaan, että toiminta on suunniteltu

siten, että meluhaitat jäävät mahdollisimman pieniksi. Toisaalta alla sanotaan, että melun leviämistä ei katsota tarpeelliseksi estää erityistoimenpitein. Edellä mainitut ovat siis ristiriidassa keskenään ja suunnitelmaa ei ole silloin suunniteltu meluhaitan vähentämiseksi parhain ääniteknisin keinoin. Melusta ja mallista lisää alempana.

Toiminta tulee suunnitella Muraus-asetuksen mukaiseksi ja suunnitelmassa tulee arvioida toiminnassa parhaan käyttökelpoisen tekniikan toteutumista (BAT).

6.

Mistä pölynsidontaan käytettävä vesi otetaan?

7.

Millä tavoin varmistutaan siitä, että Muraus-asetuksen 13 §:n mukaisesti ilmanlaadun arvot eivät ylitä?

8.

Maa-aineslain mukainen vakuus asetetaan annettujen lupamääräysten noudattamiseksi, ennen kaikkea ennallistamiskustannusten kattamiseksi.

Mihin kohdassa 4.8 esitetty maa-aineslain vakuuden suuruus perustuu?

9.

Porauskartassa on esitetty kairauskohta 8., jossa kartan mukaan on asennettuna 12m siiviläputki. Muissa suunnitelmakartoissa pohjavesiputki on eri kohdassa, mihin myös putkikortissa ilmoitetut koordinaatit täsmäävät. Mikäli kyse on samasta putkesta, tämä tulee päivittää yhdenmukaiseksi.

10.

Mihin perustuu kohdassa 5.1 kerrottu "kivenmurskaamojen merkittävät ilmanlaatuvaikutukset ulottuvat mittausten mukaan noin 300 metriin"? Mistä mittauksista tässä puhutaan?

11.

Kohdassa 5.3 pohjavesitarkkailu kerrotaan, että tarkkailua jatketaan asiassa

erikseen tehdyn ratkaisun mukaisesti. Kohtaan tulee täydentää ja avata pohjaveden tarkkailusuunnitelma olennaisin osin. Samassa hakemukseen tulee täydentää arvio siitä, onko aikaisempi suunnitelma riittävä toiminnan vaikutusten arvioimiseksi.

12.

Alueelle on hakemuksen mukaan kairausten yhteydessä asennettu vähintään yksi pohjavesiputki. Onko tästä tarkoitus tehdä tarkkailua?

13.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 49 §:ään on säädetty uusi kohta 7 luvan myöntämisedellytyksiin ja säännös astui voimaan vuodenvaihteessa.

Kyseisen uuden säännöksen perusteella ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä. (19.12.2024/997)

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain 3 ja 11 luvun muuttamisesta (HE 175/2024 vp) ympäristönsuojelulain 49 §:n muutoksen pykäläkohtaisissa perusteluissa todetaan mm. seuraavaa: *"Pykälään lisättäisiin uusi kohta 7, joka vuoksi pykälän 6 kohdan loppuun tehtäisiin tekninen muutos uuden kohdan lisäämisen mahdollistamiseksi. Pykälän 6 kohdan yksityiskohtaiset perustelut sisältyvät hallituksen esitykseen ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 214/2013 vp s. 111-112).*

Pykälän uusi 7 kohta sisältäisi Weser-tuomioon perustuvan ympäristöluvan myöntämisen edellytyksen, joka koskisi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a ja b §:ssä tarkoitettuja ympäristötavoitteita. Ympäristölupaa ei saisi myöntää, mikäli toiminnasta aiheutuisi asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä.

Luvanhakijan tulee osoittaa lupaedellytysten täyttyminen. Luvanhakijan on esitettävä uuden hankkeen tai toiminnan olennaisen muutoksen mahdolliset vaikutukset vesimuodostuman tilaan. Vesimuodostuman nykyisen tilan arvioimiseksi luvanhakija voi hyödyntää vesienhoitosuunnitelmista saatavia seurantatietoja. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin ottaa huomioon kaikki saatavilla olevat tiedot vesimuodostuman tilaa kuvaavista laatutekijöistä. Luvanhakijalla olisi siten mahdollisuus myös esittää selvitystä, jos laatutekijän ajantasainen tila poikkeaisi vesienhoitosuunnitelmassa esitetystä tilasta. Luvanhakijan tulisi osoittaa riittävät tiedot niistä vesimuodostuman laatutekijöiden tilasta, johon hankkeella voisi olla vaikutuksia. Vesienhoitosuunnitelmassa esitetty tieto vesien tilasta ei ole lupamenettelyä sitova. Vesienhoidon suunnittelussa kerättävät seurantatiedot eivät yleensä ole niin kattavia, että yksin niiden perusteella voitaisiin luotettavasti arvioida ympäristölupaa edellyttävien toimintojen vaikutuksia vesimuodostuman ekologiseen tilaan. Luokitteluaineistoja ei myöskään ole kerätty toimintojen vaikutusten arviointia varten, joten ne eivät välttämättä ole arvioinnin näkökulmasta ajallisesti tai alueellisesti edustavia. Vesimuodostuman tilasta ja hankkeen vaikutuksista vesien tilaan esitettävien tietojen riittävyttä arvioitaisiin tapauskohtaisesti."

Hakemusta pyydetään täydentämään asiantuntijan arvioilla ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 49 §:n kohdan 7 tarkoittamien lupaedellytysten täyttymisestä.

14.

Kohdassa 6. kerrotaan, että Kiviainesten ottamisesta tai murskauksesta ei normaalioloissa aiheudu päästöjä maaperään tai pohjaveteen.

Kuitenkin Luonnontilaisen pintakerroksen ja kasvillisuuden poistaminen lisäävät pohjaveden likaantumiseriskiä, pohjaveden ainepitoisuuksia, pohjaveden pinnan korkeuden vaihteluita ja aiheuttaa maaperän eroosiota. Soranottoalueilla pohjaveden muodostuminen lisääntyy, koska pintavalunta alueelta pois on vähentynyt sekä pohjaveden pinnan kohoamisen seurauksena pohjavettä suojaavan maakerroksen paksuus vähenee, mikä lisää pohjaveden likaantumiseriskiä.

Hakemuksessa tulee arvioida laajemmin toiminnan ympäristövaikutuksia, kuten millaisia vaikutuksia toiminnalla voi olla pohjaveteen, kun ottoalue laajenee ja suojakerrospaksuus pohjaveteen vähenee.

15.

Hakemuksessa ei ole tietoja rajanaapurina olevasta luonnonsuojelualueesta, alueen suojeluperusteista tai -tavoitteista, eikä ole arvioitu toiminnan vaikutuksista alueeseen. Hakemusta tulee täydentää em. tiedoilla.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnosta 16.7.2024 UUDELY/541/2021

16.

Kohdassa 4.2. kerrotaan, että kalliopinta on varmistettu maatutkaluotauksin. Maatutkaluotaukset varmistettiin tämän lisäksi kairauksilla, joten suunnitelmaan tulee sisällyttää myös kairauksen ja sen perusteella selvinneet tiedot olennaisilta osilta.

Porauspöytäkirjassa on ilmoitettu kairausten tulokset kalliopinnan etäisyydellä maanpinnasta, mutta maanpinnan tasoa ei ole samassa yhteydessä ilmoitettu jättäen tulokset hyvin tulkinnanvaraisiksi. Tulosten perusteella on esimerkiksi tulkittavissa, että suunnitelmaa johtaa yhä kalliopinnan paljastumiseen ottoalueen pohjoisosissa.

Kairaus 7, kallio 4,8 metrissä, maatutkaluotauksen perusteella maanpinnantaso noin +94, suunniteltu ottaso +90...+91.

Jotta kairauksen tuloksia voidaan arvioida luotettavasti, samassa yhteydessä tulee ilmoittaa myös maanpinnan taso kyseisessä kohdassa. Helpoiten tulokset olisivat luettavissa lisäämällä tiedot suunniteltuun lopputilannekarttaan. Tämän lisäksi ottosuunnitelma tulee myös tarkastaa ja tehdä tarvittavat muutokset näiltä osin.

17.

Kohdan 3.3 pohjaveden korkeus tulee päivittää ajantasaiseksi. Tätä tulee myös täydentää pohjavesiputkesta saaduilla tiedoilla.

18.

Hakalan tilan talousvesikaivosta tulee tehdä perustilaselvitys (ns. kaivokortti), jossa on kuvattu kaivon laatu, syvyys, vesipinta, veden riittävyys sekä kaivon kannen korko N2000-korkeusjärjestelmässä. Kaivoa tulee siis kuvata tarkemmin ja kertoa, miten sen vesipinta on määritetty. Kaivon sijainti

tulee myös käydä ilmi hakemuksesta.

19.

Yllä olevan kaivon perustilaselvityksen perusteella, ELY:n lausunnon mukaisesti toiminnassa tulee ylimmän luotettavasti määritetyn vesipinnan päälle jättää 6 metrin paksuinen suojakerros.

Hakemuksessa (täydennyspyynnön kohta 18. ja 19.) ei ole esitetty luotettavaa tietoa Hakalan kaivon pohjaveden pinnankorkeudesta. Kaivon lähettyvillä suunniteltu ottotaso on kuitenkin tasolla +90. Kuinka toiminnassa varmistutaan siitä, että lausunnon mukaiset suojaetäisyydet täyttyvät?

20.

Lupaa on haettu 15 vuodeksi. Maa-aineslain 10 §:n mukaan, lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Erityisistä syistä lupa ainesten ottamiseen voidaan myöntää enintään 15 vuodeksi. Hakemuksessa tulee esittää maa-aineslain edellyttämät erityiset perustelut haetulle 15 vuoden lupa-ajalle.

Melumallinnus

21.

Melumallinnuksen kohdassa 6.2 kerrotaan, että mallin lähtömelutasona on käytetty LWA 123 dBA 500 Hz. Edellä mainittu lähtömelutaso on ristiriitaisesti kerrottu, toisaalta puhutaan A-taajuuspainotetusta kokonaisäänitehotasosta ja toisaalta vain yhden taajuuskaistan 500 Hz äänitehotasosta.

Millä perusteella lähtömelutaso on valikoitu ja kuinka melumallinnus on käytännössä toteutettu?

22.

Melumallinnukseen tulee sisällyttää murskauksen lisäksi kaikki melua aiheuttavat toiminnot yhtäaikaaisesti (sisältäen työkoneet ym.) toiminnan todellisen melutason arvioimiseksi.

23.

Malliin tulee sisällyttää myös toimintaan kuuluva liikenne (KHO 2019:51).

24.

Ympäristömeluselvityksessä ei ole otettu huomioon mahdollisia yhteismeluvaikutuksia häiriintyviin kohteisiin (taustamelun huomioon ottaminen). Mikäli yleinen liikenne tai muu mahdollinen alueella merkityksellisesti meluava toiminta aiheuttaa olennaisia melun yhteisvaikutuksia häiriintyviin kohteisiin, tulee mallinnus tehdä myös yhteisvaikutukset huomioon ottaen siten, että saadaan käsitys yksinään esimerkiksi yleisestä tieliikenteestä ja yhdessä toiminnasta sekä yleisestä tieliikenteestä aiheutuvasta melutasosta häiriintyvissä kohteissa. Mikäli melun yhteisvaikutusten tarkempaa tarkastelua ei katsota tässä tapauksessa tarpeelliseksi, pyydetään ympäristömeluselvitykseen täydennystietona vähintään tapauskohtainen asiantuntijan perusteltu sanallinen arvio alueen taustamelusta ja yhteisvaikutusten tarkastelun tarpeettomuudesta kyseisessä tapauksessa.

25.

Melumallinnuksen mukaan VNa 993/1992 mukaiset ulkomelun ohjearvot eivät täyty lähimmällä asutuksella (ottoalueelta koilliseen) 10-150 m, eikä kiinteistön rajanaapurina olevalla luonnonsuojelualueella.

Muraus-asetusta sovellettaessa kyseisiä ohjearvoja on pidettävä raja-arvoina. Asetuksen säädöksiä sovellettaessa asian käsittelyn kannalta ei ole myöskään merkitystä ovatko kiinteistöt hakijan omistuksessa tai onko omistajalta suostumusta asetuksen noudattamatta jättämiseen (KHO 2015:51).

Muut

26.

Hakemuksen liitteenä on maa-aineslain mukaisesti rajanaapureiden yhteystiedot. Ympäristönsuojelulaki edellyttää kuitenkin kuulemista laajemmalla, toiminnan vaikutusalueella.

Liitettä tulee täydentää laajemmin kattavalta toiminnan vaikutusalueella olevilla kiinteistöjen yhteystiedoilla.

27.

Hakemusasiakirjojen liitteeksi lupapisteeseen tulee ladata pohjaveden virtauskuva.

Toimenpiteet

Päivitykset ja korjaukset tulee tehdä olemassa oleviin asiakirjoihin siltä osin kuin ne sisältävät vanhentunutta tai ristiriitaista tietoa. Päivitetyt ja mahdolliset uudet asiakirjat tulee ladata lupapisteeseen. Tällä tavoin vanhentuneet hakemusasiakirjat ja -tiedot ovat helpompi pitää erillään ajantasaisista.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus pyytää hakijaa täydentämään hakemusasiakirjoja täydennyspyynnön mukaisilla tiedoilla viimeistään **31.7.2025 mennessä**.

Sovelletut oikeusohjeet

- Maa-aineslaki 555/1981 3 §, 5 §, 6 §, 7 §, 10 §, 12 §;
- Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005 1 §, 2 §;
- Hallintolaki 434/2003 22 §;
- Ympäristönsuojelulaki 527/2014 6 §, 17 §, 27 §, 39 §, 40 §, 42 §, 49 §, 53 §, 87 §;
- Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014 3 §, 4 §, 7 §;
- Valtioneuvoston asetus kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamien ympäristönsuojelusta 800/2010 1 §, 3 §, 4 §, 6 §, 7 §, 8 §, 9 §, 10 §, 11 §, 13 §;
- Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §.

Jakelu

Tämä asiakirja on ladattu lupapisteeseen ja lähetetty hakijalle sähköpostitse 18.6.2025 osoitteisiin veijohakala@hotmail.fi ja matti.jokinen@imj.fi.

Anssi Vainio
Ympäristötarkastaja
040 314 4741
anssi.vainio@tuusula.fi